

# نذر خلق

صاحب امتیاز

دکتور عبد الرحمن محمودی

مدیر مسئول

انجینیر ولی احمد عطیانی

هر دو شنبه و پنجشنبه به پشتو و

فارسی نشر میشود

نامه ملی ادبی - اجتماعی و سیاسی

آدرس دفتر

جاده میوند - کابل

تلفون —

آدرس تلگرافی "خلق"

تاسیس ۱۲ حمل ۱۳۳۰

شماره پانزدهم

سال اول و ل

دو شنبه ۳۰ ثور ۱۳۳۰

## ناموس فطرت !!!

ناموس فطرت است که در هر جا نیکه صدای حق بلند گردد و یک مرد حق پرست برای تامین حقوق خلق مبارزه کند پس بصورت طبیعی و فطری دو دسته دیگر هم در صحنه ظهور میکنند - اول دسته مخالفین که این صدای حق و ندا خلق را مخالف مضاف خود پنداشته و میترسد که آگاه شدن مردم بحق و مبارزه شان برای حصول حق مفاد او را بخطر انداخته و آزادی مردم او را از اعمال مستبدانه اش باز داشته و طبعا مطابق با ناموس فطرت و طبیعت - بشری بخود حق میدهد که جهت دفاع از منافع شخصی خود بر علیه مجاهد و حقخواه و حق پرست بهر منطق و حیل و نیروی که دارد مبارزه نماید - دسته دوم که در هر مبارزه حق پرستانه بطور فطری تولید میشوند گروه منافقین اند - این دسته مردم قسما با شرخ و قسما در اثر طمع و شرم عده مسایقه ساختن رزح و جلی که فاقد روح مردی بوده و اند حوصله مبارزه برای حق را نداشته و نه جرئت دارد که مرد وار وارد صحنه مبارزه گردد پس طبعا با تذبذب سعی میکند که از هر دو فرقه استفاده کرده ولی بالاخر به دسته به پیروند که در مبارزه فاتح شده و یا اقلا قویتر باشد اساسا همه مفاسد اجتماعی و تمام شر و شور زندگی زاده فعلیات های نامردانه همین دسته مردم بوده و این گروه را همه ادیان و روایات بشری و مخصوصا دین مقدس اسلام بسیار نکو هستی نموده و مقام شان را (درک اسفل من النار) میداند - چیزی که در بالا گفتیم یک امر طبیعی و فطری بوده و در هر مبارزه تولید نمیشود دسته مقدوره در مقابل دسته مبارز حتمی بوده و هرگز آن شواهد تاریخی این بقیه در صفحه ۴

## معنی بدعت

نو پیسنده جناب محترم مولینا فضل ربی عضو جمعیت العلماء (۲)

در (صراح) معنی بدعت باعتبار لغت نو بر آمدن امری است در دین بعد از اكمال دین و در غیاب اللغات است چیزی نو که در دین پیدا شود و در زمانه رسول اله (ص) نبوده باشد و در (المنجد) است (البدعه) ما احداث علی غیر مثال سابق و عقیده احدی تخالف ایمان یعنی آن چیزی است که نو پیدا شده و پیش ازین مثالش نباشد و عقیدتی است که مخالف ایمان باشد - در اصطلاح فقهاء پیدا کردن زیادتیی یا نقصان نو است در دین - (طریقه محمدیه) بعضی علماء میگویند بدعت بدو قسم است - بدعت حسنه و بدعت سیئه و به نزد علماء محققین بدعت فقط بدعت سیئه را میگویند و بدعت حسنه را در سنت داخل میکنند زیرا که بدعت سیئه را بدعت میداند و بدعت حسنه را بدعت ان است که وجود دلیل آن در قرن اول نباشد و نه قولی و نه فعلی و نه صواب و نه اشتباه باشد در - براهین قاطعه صاحب بذل مجهود شرح این داء و داء است و قتی که بطریق مذکور وجود دلیل شی در قرن اول نباشد پس در قرن دوم و سوم هم وجود دلیل شی نخواهد بود و همچنین برای شی که دلیل قولی و فعلی صراحتا و یا اشارتا در قرن اول باشد پس در قرن دوم و سوم نیز این دلیل موجود خواهد بود پس آنچه بدعت نیست بعضی علماء فقط وجود آن شی را در قرون ثلاثه بشیوه رسانیده اند - امام ربانی حضرت مجدد الف ثانی رحمت اله علیه در مکتوبات جلد اول مکتوب ۱۸۶ خود تحویر میفرماید هر چه در دین محدث و مبتدع گشته و آن در زمان خیر البشر و خلفای راشدین نبوده اگر چه آن چیز در روشتی بمثل

و رود و رئیس محترم شاروالی

شاغلی غلام محمد خان رئیس فصال شاروالی که جهت واریس پاره افروز بارو و شریف بوده بودند وارد پایتخت شدند - ما در آینده را برپایه مسافرت اخیر این کارمند ضمیمه را تقدیم خواهم نمود

گرفتار آن عمل محدث نگرداند (بقیه در آتی)

شاغلی گل پاچا خان الفت

یو پیستو اخبار

د ملی اخبارو نو د نشرولو اجازه چه وشوه انگار و وطن  
نداء خلق راووتل په خلقو کښی یو نوی امید پیدا شواونوی  
خبری چه هر چا ته نا آشناوی میدان ته را ووتلی هر څوک  
پدی وپو هیله چه ز موږ لیکونکی اوس خائنه او موږ ته —

متوجه شوه ز موږ درود ته مرضو ته نقصانو ته پیاوړی او د ا  
پیاوړتیا ته دیر مفید دی هغه پیستانه چه یوازې په پیستو  
پو هیل د دغه اخبارو په ترجمه به یی خائنه نه پوهول  
او ویل به یی کشکی پیستو هم دغسی یو ملی اخبار راواوړی  
او پیستانه له دغه نوی فکری نهضت نه یی برخی پاتی تشی  
خیمو به ما ته په تفکر هار کښی وویل ته باید یو پیستو اخبار

راوباسی او دا اومانه ز موږ په زړو کښی پری نږدی  
هغه کسان چه زما له آثار او مضامینو سره مینه او علاقه  
لری زه یی دیر دیر د دی کار د پاره تشویق کولم او ما  
هم له دوی سره ومثله چه زه پخپل کوشش وکړم د بلته چه

راغلم یو ملگری را ته ووايل د اولس په نامه یو پیستو اخبار  
اجازه موږ له مطبوعاتو ته غوښتی ده او ستا د راتلو په  
انتظار کښی وو ما وویل زخو په همدغه نیت راغلی یم

زما اصلی مقصد دا نه دی چه زه د کوم اخبار امتیاز ولوم  
یا د مدیر مسئول په نامه یاد شم زه له هر اخبار سره  
د هر چاپه نامه چه وی او هر څوک یی مدیر وی همکاري  
ته تیار یم او غواړم چه د پیستو د استفا دی د پاره د یوڅه

ولیکم او خپل ادبی استعداد چه په پیستو کښی یی لوم —  
عاطل پری نږدم دا خبره له ما سره ومثله شوه خو پله ورو  
راته یو بل تیڼگ شو چه د اولس امتیاز به ستا وی او مدیر

مسئول به یی شاغلی صافی وی دا خبره یی هم قبوله کړه  
او مطبوعاتو ته ورغلو هغوی هم ومثله مگر دری ورځی وروسته  
یی وویل چه ته بل مسئول مدیر مصرفی کړه موږ صافی نه شو

قبلولی ما د شاغلی فاضل قیام الدین خان خادم نوم واخیست  
په هغه هم موافقه راتخله زه بیرته راغلم او په دې فکر  
کښی وم چه د مطبوعاتو په ذوق برابر څوک پیدا کړم خو  
ورځی تیری شوی یوه او بل راته وویل چه ته یو ځل ولاړ شه

او د مطبوعاتو رئیس صاحب وگوره ځکه چه هغه ستا پیستانه  
کوی او داسی مصلو میزی چه د اخبار اجازه درکوی زه —

ورغلم هلته چا ورته وویل چه څه کښی چه د اخبار مسئولو  
مدیر هم پخپله الفت وی رئیس صاحب و فرمایل چه  
وکیلان مسئولیت لری او په مسئول مدیر مسئولیت نه راځی  
ما وویل د مطبوعاتو په قانون کښی خو دا نشته چه وکیل

په د اخبار مسئول مدیر نه وی او دغه مسئولیت خو ترس  
دوسه کوم وکیل د قانونی مسئولیت له جزا څخه خلاص  
کوی هم نه دی شاغلی غبار وکیل دی مگر یو مضمون یی

په د مطبوعاتو د قانون له یوی ما دی لا ندی را وستل شو  
او جزا ورکړه شوه نو په دغه لحاظ وکالت مانع  
کیدای نشی او دغه خبره کوم قانونی اساس نه لری

مازی ما ته مصلو میزی شاغلی رئیس صاحب را سره ومثله  
چه د امتیاز خاوند به هم ته یی او مدیر مسئول به  
هم ته شی • موږ په همدغه اساس تاته د اخبار اجازه

درکوی زه هم د یو مضمون شوم او بل د درخواست یی ورکړ  
چه هلته یی ځان په دواړو حیثو مصرفی کړ په غصه پاته  
کښی ولیکل شو چه ده ته دی اجازه ورکړه شی ما په

اساس دری زره افضانی هم د مطبوعاتو د مصرفی په  
ولو به بانه کښی تحویل کړی او د نشراتو د لپری ځانگی  
یوه پاته یی هم خائنه پوری کړه چه دا اخبار به په

هفته کښی یو ځل په پستو نشر یزی او څه فارسی برخه  
به هم لری په دی وخت کښی دولس بجی شوی او ما ته  
یی وویل چه یوه بجه به تاته اجازه نامه درکړه شی

پس له یوی بجی چه ما د بانه رسید وروړو او د نشراتو  
لوی مدیر اقای میرعلی اصفی خان شعاع ته ورغلم و یی  
فرمایل ماته اوس په تلیفون کښی وویل شو چه الفت وکیل

دی مسئولیت لری او مدیر مسئول کیدای نشی زه حیران  
شوم چه که ما سره خبر په همدغه اساس موافقه  
و شوه او سره له وکالت او مسئولیت یی ومثله دا دوی هم  
ځل پیستو مانع پیدا شوه که له چا نه دوی هم

د اجازی ورکولو اجازه غواړی باید اول دوی اجازه  
اخیستی وای او پاته یی له ما سره وعده کړی وای هغه  
کسان چه زما نشراتو ته تزی مصلو میده شای چه زما

عذر ومني او قانع شی زه به دی دوی د پاره پس له دی  
خپل مضامین په (و وطن او نداء خلق) کښی نشر وم ځکه  
چه د اولس د نشر اجازته یی را نیکه او موږ موفق نه شوچه  
یو پیستو اخبار راو پاته سو •

## شهادت خلق

عزیزم عطا می! بنده با کمال احترام عجلتاً مباد  
تا چیزی را که عبارت از پنج هزار افضائی است بمقام  
همکاری بهجریده ملی نداء خلق تقدیم می نمایم خداوند  
متعال بشما و همکاران محترم شما که در راه تنویر افکار  
توده و پیشرفت این خطه عقب مانده از کاروان تمدن  
اساس ترین و مفیدی را بجا گذاشته اید توفیق بر مزیست  
اعطا و از بارگاه بی نیازی اش دوام این نداء حق را  
توام با پیداری خلق نیاز مندم • با تقدیم احساسات و  
ارادات •  
تیک محمد شیرو زاده •

نداء خلق - احساسات جوانمردانه شاغلی تیک محمد خان  
شیرو زاده را که یک تن از تجار طراز اول کشور اند تقدیر  
و موقع است با همه مساعدت های هموطنان عزیز  
قدوتی بهم رسانیده بهماران بی غذا و دوا و بی پرستار را  
تداوی و مساعدت نماید - ما اراده نموده ایم حساب جاری  
در بانک باز و نمره آن را به مبالغ جمع شده اعلان کنیم •  
بجواب مکاتیب وارده -

شاغلی نوائی در طی مقاله که بهما نوشته اند از آقای فم  
گله نموده اند که چرا شجاعت اخلاقی نداشته و باامضاء  
صریح مطالب خود را انتخاب نکرده اند بفرز کسب آگاهی قوم  
انتشار نمایند •  
نداء خلق - آقای محترم! درین مورد نوشته های زیادی  
رسیده و ما را برای خدمت خلق تشویق نموده اند و ما هم  
این مبارزه پاک و مقدس خود را ادامه میدهیم و از ذواتیکه  
درین مبارزه اسباب حوصله افزائی ما را فراهم میکنند -  
تشکر مینمایم •

## یک مسابقه دیگر

آژانس دلخ که بهما بر مجوزیت "وظیفه" از هر کنار و  
گوشه کله کشک و خبر های مهمی جهت شغورندگان و  
خبرنامه گان نداء خلق بدست می آید در ۲۴ هزار گزود  
لایحه استقلال که توریت های فتنه آل دوران اجرا  
میگردد چنین خبر گذار است • در ختم یک مسابقه  
و شروع مسابقه دیگر یکی از روسای مربوطه وزارت معارف  
خیلی به غیظ و غضب بر یک جوان بیچاره و ناسا شایسته  
هجوم برده و بدستگیری فتنه ایست های که شهنشاک  
به پا داشتند آن پست را تحت لک و کوب و دود و دشتام  
گرفته و تا ضعف نکرد لک و کوب را ترک نکردند •  
آژانس مو صوف علاوه میکند که کلاه و مچلی نقد را نیز  
حریقان از سر و جیبش دریافت نموده بودند - گناه \*

## خواسته های خلق :

تمیز سیم

از حد گذشت دود و به در مان تمیز سیم  
هر لب رسید جان و به جان مان تمیز سیم  
گوهر روان به کعبه مقصود میسر شد  
ما جز بخار های مخیلان تمیز سیم  
ایشان مقیم در حرم وصل مانده اند  
ما سعی میکنیم و به هجران تمیز سیم  
هوی زعود می شود جان ما و لسی  
در کفه کار مجمره گردان تمیز سیم  
چون صبح در صفا نفس صدق میز نیم  
لیکن بافتاب در خشان تمیز سیم  
در مسکت جوهر سلیمان تمیز سیم  
در سلطنت بهجای سلیمان تمیز سیم  
همچون (عید) وانه و خیران بهمانده ایم  
در سرکار خانه یزدان تمیز سیم  
(عید زاکانی)

## از گوشه اخبار های رسمی -

## آیا وزراء مسئول گفته میشوند؟

چیزیکه پیروی ما میباشد این است که قوه اجرائیه باید  
از حجم خود بکاهد و از صدارت عظمی تنزل کرده نام لری  
وزیر را قبول نماید تا به وزراء مسئولیت حقیقی شان سپرده  
شود و قوه تقنین و قوه قضائی بتواند استقلال خود را -  
احصال کند • (انیس)  
نداء خلق - بهما بر ادعای نویسنده مقاله فوق گو یاتا  
اکتوان وزراء مسئولیت حقیقی ایشان سپرده نشده و قوه  
تقنین و قوه قضائی استقلال خود را کسب نکرده است ما  
هم آرزوی جزئی نداریم که مطلب نویسنده مضمون فوق تطبیق  
گردد •

## چیزی که بکار است

درین موقع چیزیکه بکار است کهن و ادویه لازمه است که  
متاسفانه در شفاخانه بخلان یک حبه نیز از آن موجود  
نیست نه تنها کهن بلکه بسیاری از ادویه لهذا مریضان  
از شفاخانه هم مایوس اند (اتحاد ۹ ثور)  
نداء خلق - شماره مخصوص ملا ویا تازه با فوتوی رئیس  
مجا دله ملا ویا از شصه نشرات وزارت صحیه بطبع رسیده  
شاید عذر کهن نسخه های مطبوعه را جهت استعمال به  
شفاخانه ها و مناطق که در ممرات ملا ویا است از سال  
دارند • مطمئن و منتظر باشید •

لا یغفر سیر بین نزد رئیس صاحب این است که چرا از  
میدان فتنه میخواست عبور کند در حالیکه با زی هم  
مصل بود •

نداء خلق - خدا کند این خبر هم مانند خبر های قبل  
آژانس دلخ چندانی مستند نباشد •

متن استعفای شا غلی رئیس مستقل

## زراعت

در شماره گذشته وعده داده بودیم که به نشر مصاحبه مدیو مشرول نامه نداء خلق با شا غلی رئیس مستقل زراعت می پردازیم فعلا بچاپ عین استعفا نامه شا غلی رئیس

صاحب باتذکرا اینکه هنوز استعفای شان سمت قبول نیا فتسه اکتفا و مصاحبه را بشماره آینده موکول مینمائیم.

ع ج س ا کفیل صاحب صدارت عظمیٰ! جلالتمایا! اینک پوره یکسال و چار ماه شده که اینجانب بریاست مستقل زراعت خدمت کرده و شرف عضویت کابینه ع ج س ا و الاحضرت صدر اعظم صاحب را داشته ام — درین عرصه یکسال و چند ماه وظیفه داری ام نتوانستم نسبت به سیستم اداری و دفتر داری و طرز اجراءات موجوده دولت کدام خدمتیکه سزاوار این مقام باشد اجراء کنم البته کاری که شده مثل دیگر شقوق دولت روز گذرانی بوده مامورینیکه در دستگاه حکومت خدمت میکنند بجز عده قلیل قطعا بوظیفه انتروست نداشته جز غرض شخصی دیگر کدام آرزوئی خدمت بقوم و وطن را ندارند. از یکطرف که معاش کافی ندارند و از جانب دیگر چون در دستگاه دولت مکافات و مجازات موجود نیست باین ترتیب کدام امید واری از ایشان نبی

با شد و این موضوع را سرفراخیر من دو سمت شمال مملکت به اثبات رسانید زیرا مامورینی که مجبور بودند و یا خیر در عود خدمت بقوم و فراهم آوری رفاهیت آنها باعث از بیت ایشان گردیده همچنین در امور اتم مملکت بجز آب و آخت کرده ما می گرفتند و پس و کارها را چنان جق انداخته اند که سرو پای آن معلوم شده نتوانند البته این جور — نواقص و خرابیها که در اکثر شقوق کارهای مملکت موجود است و اگر از روی حقیقت قضاوت شود همه اعضای محترم کابینه و الا حضرت تصدیق خواهند فرمود با وجود اینهمه نواقص در مجالس عالی وزراء روزی هم نشد که بامور عمومی دولت از قبیل نواقص سیستم کار خرابیها و غیره و حتی راجع سیاست خارجه و داخله مملکت کدام مذاکره و مفاهمه شده باشد که نسبت باتخاذ این و یا آن سیاست حکومت میتواند امور مملکت را با اساسان قائم کرد — راجع باین بی ترتیبی و نواقص یکی دو مرتبه شفاها بحضور و الاحضرت صدر اعظم صاحب و مجلس عالی و زو اعرض کرده بودم مگر هیچیک نتیجه از آن گرفته نشد همین مشکلات و نواقص را در وقتیکه جلالتمایا

وزیر اقتصاد ملی سابق که بحیث رئیس گروه دوم این ریاست را از جانب والا حضرت صدر اعظم بمن پیشنهاد میکردند عرض نموده و از حضور شان معذرت خواسته بودم بلکه یکی دو روز درین موضوع همراه ایشان مذاکره کرده این وظیفه را قبول نمی نمودم مگر وعده داده بودم که اینهمه نواقص در مدت کم رفع و مصلا حیت هر شخص امور مملکت اصلاح میشود که مورد تشویش بایقی نمینامند گرچه من عقیده کامل ندا شتم مگر مجبوراً موافقه دادم تا ایشان فکر نکنند که من نمیخواهم چو کی ریا ست نساجی را

از دست بد هم بهتر حال می بینم که با وجود سپری شدن يك وقت طولانی قراریکه فوقا عرض کردید مشکلات و نواقص همچنان موجود و صلاحیت اشخاص کاملاً محدود و سیستم کار و دفتر داری ناقص که باین وضعیت نمیتوان کاری را پیش برد از همه بدتر این که چشمهای من قرار دارد که معلومات دارند خیلی ضعیف گردیده که لازم است چهار ساعت در چهار ساعت ادویه در آن چکاند که در غیر آن کاملاً قوه دید از بین می رود — پس درین صورت ممکن نیست بخدمت دوام داد فلذا از حضور جلالتمایا — خواهرش میشود این عذر مرا بپذیرفته بنده را ازین عهده سنگین و مهم سپرد و شر و عو ض را از حضور مبارک شاه جوان و محبوب ما منظوری حاصل نمائید تا این ریاست بی سرپرست نماند زیرا من نمیتوانم نسبت بصدر مذکور خود بامور آن دیگر رسیدگی کنم با احترام (محل امضاء امیرالدین)

نداء خلق — این بار اول است که یکی از اعضاء محترم کابینه مسئولیت فردا را احساس فرموده استعفایم دهد ما این رویه شاه مسته را تحسین و آنرا تسامح اظاعت و احترام میدانیم.

بقیه سرمقاله — قول را ثابت میکند اما روی سخن ما در این جا بسوی خلق است — خلق و مخصوصاً توده مظلوم و فقیری که باید این جریان را بدقت مطالعه و آنها نمیرا که برای حصول حق شان مبارزه میکنند از — دسته مخالفین منافقین امتیاز و فرق نموده و مخصوصاً دسته منافقین را خوب شناسیده و بچال و نیونگ شان گوش نداده و هر حرف و نوشته شان را خوب تحلیل کرده و غایب شان را درک و با آنها قولا و عملا بفهمانند که دیگر خلق بحقوق خود آشنا شده هر دسته مردم را خوب شناسیده و دوست و دشمن خود را فرق کرده میتوانند — این فرخ مردم است که از دوستان خود حمایت نموده و اگر طالب حق و مساوات خویش اند در مقابل هر نوع فشار و مظلوم مخالفین نهات و استقامت نشان داده و با گفته های چرب و نرم و نیونگ های ماهرانه هیچ کس فریب نخورده و بحق خود خوب آشنا گردند و یقین نمایند که خدا یا ر حق است. (محمودی)

از مکاتیب وارده —

شاغلی سر بلاقی از میهنه بما میگویند از تا سیس مدرسه نظامی ۱۵ سال میگذرد هنوز متعلمین از دوره تحصیل فارغ نشده اند حالا که ۱۵ سال است بتحصیل ادامه داده و هنوز تازه وارد صف ۷ شده اند در میهنه که نسبت ادارای نفوس و مسااحت زیاد است صرف دو سه مکتب موجود است و ما توجه وزارت معارف را در تاسیس چند باب مکتب میخواهیم.